Do Võ Phi Hùng Cung HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

SỐ THỨ 1354 — NGÀY THỨ NĂM 1er FÉVRIER 1923 — NGÀY 15 THÁNG CHẠP ANNAM NĂM NHÂM-TUẤT — NĂM THỨ 15

DIRECTEUR — PROPRIÉTAIRE
NGUYỄN-VĂN-CỦA

TÉLÉPHONE: 208
Adresse télégraphique:
LUCVINH — SAIGON

GIÁ BÁN

	nước-nhà	ngoại-quốc
một năm	12$00	18$00
Sáu tháng	6$00	8$00
Ba tháng	3$00	4$00

BÁN LẺ MỖI SỐ 0$02

Mua báo tới bỏ tờ nào mong mỏi (4 ngày tờ mỏi tháng) và phải trả tiền trước.

Lục Tỉnh Tân Văn

(LỤC-TỈNH TÂN-VĂN & NAM-TRUNG NHỰT-BÁO RÉUNIS)

南中日報六省新聞

JOURNAL QUOTIDIEN

NHỰT BÁO xuất bản mỗi ngày, trừ ngày lễ và chúa nhựt

POUR LES ANNONCES
S'ADRESSER:
à Saigon: aux Bureaux du Journal rue Catinat, 103-105-107 (1er étage)
à Hanoi: aux Bureaux du Trung-Bắc Tân-Văn.
à Paris: chez M. M. Meyrance, A Cie 9, rue Trouchet

Un traité à forfait pour les contrats de longue durée. Les prix sont payables d'avance.

Thư, chèques và mandats gởi qua báo thì đề ngày cho M. NGUYỄN-VĂN-CỦA, Tổng-lý Lục-tỉnh Tân-Văn, còn bài vở đăng báo thì đề cho M. LÊ-HOÀNG-MƯU, chủ-bút.

DEPOT LEGAL INDOCHINE N° 2777

Bài ai điếu của ông Nguyễn-khắc-Vệ

thế mặt cho người Annam tổng biệt quan Tổng-Thống Maurice LONG, khi đưa cữu ngài tới Nhà-thờ.

(Tiếp theo)

Tôi tưởng lại hiện giờ đây, trước linh cữu của Ngài tôi chẳng cần phải nhắc những công lao tu tử của Ngài, những công việc lớn lao của Ngài để tán thành trong cõi Đông pháp cho người nghe mới biết. Thật chẳng cần ; vì dầu nói về văn-đề chánh-sách, dầu luận về văn-đề kinh-tế, bên nào Ngài cũng gia làm tận lực mà tán thành cả thảy : Ngài it nói, mà nhiều làm ; xem rõ như Ngài là người cần thận, cổ đề thì giờ mà suy nghĩ chánh-chắn xét-nét kỹ càng vậy. Chẳng cần lấy chi dâu mà làm bằng, lấy một một cuộc cải-lương lội-nghị quan-hạt trong xứ Nam-kỳ cũng đủ mà chứng rằng Ngài là một nhà chánh-sách đặt biệt. Ngài lại là một đấng mặt xanh xem người liền biết, nên Ngài chẳng hay nghi ai. Ngài dám để lòng tin cậy phe thượng-lưu Annam là phe học rộng các cao đẳng học đường Langsa mà tốt nghiệp. Mà, hễ an quan Tổng-thống, xét cho kỹ ra thì chỉ Ngài tin cậy phe thượng-lưu-Annam đấy chẳng phải là dân Ngài tôn quốc, vì phe thượng-lưu thời-giả Annam lòng chẳng muốn mỗi chi khác hơn là mong làm công-ích. Vả lại những tay thuở nay nhờ lòng khoan hồng đại-độ của Ngài mà nay đứng sóng mình vào dự cuộc chánh trị với các đẳng-ái yêu-quốc Bảo-hộ mở mang cõi Đông-pháp nầy ngày một thạnh thời, lấy tâm thạnh tình thâm cảm ân đức Ngài và một lòng thờ kính Ngài khôn nguôi tất dạ. Thoản lại những công cuộc của Ngài đã đắp bồi trong cõi Đông-pháp nầy, tôi tưởng Ngài chẳm lo về đàng kinh-tế là phần nhiều hơn hết. Ngài quyết lo sao cho cõi Đông-pháp có đủ tài sản về kinh-tế, đặng mở mang sau sao cõi Đông-pháp trở nên một cõi Pháp thứ nhì, Pháp-quốc bên trời Đông, đã cường lại thạnh, lại đặng trở nên một gốc một cội với Đại pháp Dân-quốc. Chẳng kể sự chi cho dong-dài, về công cuộc của Ngài tán thành, tôi xin tóm tắt lấy nhiều cũng đủ. Ngài ma-mãi đi thật là một sự đại biểu cho cõi Đông-pháp đó ; vì, nếu quan số chưa khỏi kỳ làm cho Ngài giữa đàng vội tách, thì ai biết Ngài sẽ làm nên những công-nghiệp lớn lao nào nữa ? Trong những thân hằng cố hữu của Ngài ai nấy thấy Ngài gia tâm tận lực mà tán thành công sự như vậy, thấy đều có dạ ước mong. Còn Ngài thì trong tâm trí của Ngài chưa dầy những tư-tưởng tốt, những bong-bóng hay, hoặc sáng tạo hoặc sang tranh những cơ tạo về kinh-tế công-ích xã-hội. Ngài thật đã thật lòng về phần chức trách của Ngài vì vấn quyết chí mở mang cho một dân tộc có về tin-tấn đặng văn-minh. Ấy vậy Ngài là tay tạo thời thế, là thau văn-minh đó. Kết kỳ lại Ngài đáng kiếc nào một tên quân vàng mạng tùng chiêu xa đàng, chẳng may vì nước bo mình, bỏi, Ngài công trăng sức vì nước quyết bỏi-bổ cho Pháp-quốc ngày mai, nên Ngài phải bỏ mình nơi cát khách.

Văn biết công cuộc của Ngài muốn tán thành cho cõi Đông-pháp chưa đặng hoàn thành như Ngài nguyện ; nhưng mà, *bầu quan Tổng-thống*, xét công Ngài chẳng khác nào một ông gia tâm mười tụm-cụm vô phần tuổi nước vung quèn một gốc cây quyết để cho con chan ngày sau nương cậy, nhờ bóng vậy ; vì Ngài đã có công gieo trồng trong cõi Đông-pháp vậy.

Dẫu chẳng may, ngày nay Ngài có bỏ thể đi rồi, Ngài cũng yên lòng nhắm mắt, chắc rằng chẳng sớm thì muộn, rồi đây cây cũng nảy lộc đơm hoa sẽ nảy tược, đâm chồi, trổ hoa kết trái.

Bẩm quan Tổng-Thống.

Tôi mà tự nhận tôi là con nhà Việt-Nam, hiện giờ đây đứng trước linh-cữu của Ngài mà đã những lời vị-tử lụy khích thế mặt cho cả và bạn đồng-hương của tôi, tôi tưởng những lời tôi tỏ vẽ đây là tất thành, là lời gan ruột của bạn đồng-bào tôi, đang bây giờ đây, giờ nầy đây, lòng đà đó còn đang chứa chang những sự ngợ-ngăn sững-sờ, xốn xang thương-tiếc. Hỡi sau, càng ngày càng thêm, lòng người Annam lại càng thêm cảm kính mến Ngài hơn nữa, vì càng lâu càng thấy cái công cuộc của Ngài tán thành mới biết.

Ấy vậy, Ngài đầu chẳng may ăm tách, Ngài khỏi lo những giống của Ngài gieo trồng bền đấy đã lâu công khó nhọc, không có thuở mọc lên cao lớn. Những cây ấy sẽ lớn, sẽ đơm hoa trổ trái ; hại chừng tới mà, người Annam xứm nhau mà bẻ lấy, không lý họ không nhớ câu cách ngôn của họ, rằng : *Ăn trái phải nhớ kẻ trồng cây*, mà cảm ân Ngài, và bia tạc cái tôn danh của bậc đồng-bào kính thờ một cách tin thành trung-hậu.

Lê-hoằng-Mưu, *lược dịch.*

***

Xe tang bài ai-tứ tổng biệt của M. *Nguyễn-khắc-Vệ* đưa của ông *Maurice Long* tại Colombo, sẽ lược dịch ra quốc-văn trên đây, tôi tưởng người Annam ở trong cõi Đông-pháp nầy đều thảm thiết nói : « May đây a ! Nên chẳng khiến M. Nguyễn-khắc-Vệ đạp một chuyến tàu Angers đặng gặp cơ bi thiết nầy mà thay mặt cho chúng ta, thì chúng ta làm sao mà tỏ đặng tất thành cùng Người đã dạy công cực trí lo mở mang cho ta mọi mới. May thật là may ! Lại như nhờ thay mặt cho ta giữa đất khách như M. Nguyễn-khắc-Vệ, có tài học đã mà đối đái, tin lại còn hay cho con nhà Annam khỏi bỏ với người dị-chủng ! »

Vậy thì tiện đây, vì công ơn ấy, Bổn báo xin vỏ tỉ thể mặt cho đồng-bang, cảm ân M. Nguyễn-khắc-Vệ và đồng con Đông-pháp mảng tang M. *Maurice Long*, hôn bao cũng thay mặt cho đồng-bào đề lời tổng biệt Ngài một lần nầy nữa và chúc thêm cho Ngài sanh thuận tử an, hồn phách dựa nương cõi thọ.

L. T. T. V.

Lê Biênhoa

Ngày 4 Février 1923

Đương quyện tiền dụng một cái đài
Đương-công Tướng-sĩ
Bảo-an thế,
Tác-quốc bảy chục dặm dưới nước và trên mây.
Ba-mươi đem,
Bưu ra-nơi hơi,
Bốn-mươi Giáo tuyệt lục.
Năm-mươi Tuấn thế,
Sáu-mươi hùng-dương dưới sông.
Bảy-mươi Chúc đêm (coi các thứ vui chơi, tỏ sở lang sau).
Tám-mươi Bình ngoài vườn,
Cô bán rượu, và đồ ăn người chơn của nhà hàng Continental đem.

Xe-liền riêng, giá rẻ (bắt đi 14 giờ 25 bận và 20 giờ và 24 giờ)

CUỘC LÀM ĂN CỦA NGƯỜI BẮC Ở NAMKY

Chưa có thể liên lạc với người Bổn-xứ

(Tiếp theo)

Độc-giả chư-tôn xin chờ chán cái bài nầy, sao bản luận hoài mà không dứt. Tôi vẫn biết chư-tôn đọc đến đây sao cũng bất chán. Mà thật, đọc báo mà gặp cái bài như vậy, cũng bắt chán mà không muốn đọc nữa : bởi cái ý-tưởng của tác-giả chỉ lẫn-quẩn có bao nhiêu ấy thôi, sao bằng đi coi qua cái mục ý thời-sự, nay bầy mai khác là vui hơn.

Tác-giả vẫn biết làm vậy, trong ý cái vấn-đề có nhiều duyên cớ có quan-trọng với toàn-thể quốc dân, nên phải luận giải mới rõ cái nguyên-lý cuộc vận-động của quốc-dân mình trong nay, buổi nào ra làm sao, được kết nhất lại cho cái bài luận đối-phó với cái câu trên đầu bài, để độc-giả chất-chánh lại giùm, thì cái bài luận viết tuy giải, đọc để chán mặc dầu, nhưng không đến nỗi vô ích.

Cái lòng khuynh-hướng về đồ nội-hóa của người trong Nam-kỳ, trong có nhiệt-thành là bắt đầu từ cuộc dân la đề-chế hàng hóa các chủ lối-thời thuở nọ, mà gây nên cái chỉ yếu dụng đồ nội-hóa đến bây giờ. Người trong ba xứ thường thường tỏ ra cái nghĩa liên-lạc đề giao-thông nhau sự làm ăn trong thương-trường chẳm lấy mối lợi nhà ; người Bắc-kỳ vào làm ăn trong Nam lần lần thêm nhiều cũng tùy phong-cảnh đó.

Hiện-trạng của người ngoài Bắc vào đây làm ăn con bây giờ, việc xông-thương kỳ-nghệ bề ngoài tuy là có vẻ khá-quan, nhưng lấy đại-thể mà xét thì, thì kỳ-trung chưa có cái cơ sở chi là vững chắc. Là vì mối chưa hàng của mỗi nhà, thì ai cũng có riêng lấy cái sự-buôn nấy ít nhiều mà làm ăn, chưa có cái thể liên-lạc nhau đề khoáng-trương ra như cái cơ-sở làm ăn của khách Hue-kiều vậy. Thế thì cái mối liên-lạc của người Bắc đối với người Bắc ở chốn thương-trường trong Nam, bẩn cũng chưa ra gì ; mỗi người còn những ai lo phận nấy mà làm ăn, chưa có cái cơ đoàn thể được.

Nói đến đây, tất mấy ngài người Bắc vào làm ăn đây không bao giờ chịu nhìn cái lỗi ấy. Thật tôi cũng biết làm vậy, sao sao các ngài cũng nhớ rằng, các ngài khuyên hòa nhau làm, việc làm ăn không có đều gì là xương-đột nhau cả, nói thế là không thấu-đáo cái tánh cách của các ngài. Phải, mà tôi không phải nói cái đó — các ngài giao-tiếp nhau bao giờ cũng thương mến và bình vực nhau lắm, đó là lẽ hẳn — tôi không cần phải tăng-thương cái tình hậu trọng của các ngài đối với các ngài làm chi. Đề tôi nói cuộc làm ăn của các ngài đối nhau chưa có thể liên-lạc đã, rồi tôi sẽ kết luận về cuộc làm ăn của các ngài chưa có thể liên-lạc với người bổn xứ, cho độc-giả trông thấy cái bài nầy là tôi nói chung cái đại-thể của quốc-dân mình (chớ không có ý mà kích-bát riêng một người nào không ra gì trong xã hội hay một điều gì có cái ác-cảm trong làng văn,) *cho khỏi có người nghi sai lường làm cái đề-mục vài quan-trọng trên đó.*

Các ngài chưa liên-lạc nhau đó là chưa liên-lạc cái bề thể làm ăn, mỗi cửa hàng còn r'ẳng nhau từng cái thể-lực đề mưu lợi xấp lới, chưa có thiết ra cái hội-thương đề bảo-tồn thương-quyền của mình có cơ vững đặc ở xứ nầy và luôn cả cuộc làm ăn ngoài Bắc. Ấy vậy cuộc làm ăn của các ngài vào Nam, thì thật có về làm ăn, mà cái cơ-quan vững đặc lại chưa có chi là đáng mừng cho lắm. Cuộc làm ăn của các ngài chưa cho thể liên-lạc nhau được, khoảng-trương ra được, rồi làm thế nào liên-lạc với người bổn xứ.

Hướng người trong Nam, phần nhiều đã phải rõ nào cuộc canh-nông là một cái nguồn lợi rất lớn lao có một-thiết với tánh-mạng, lại cũng một phần không phải ít, dong ruổi chốn quan-trường ; cái hi-vọng của người Nam-kỳ đã quá trọng về hai phương diện ấy, ngoài thương-trường chưa rảnh có mấy tay. Cuộc giao-thông của người hai phương chưa gây nên được mà cái quan cảm về tình liên-lạc chưa mặn-mà. Cái cảm-tình của con người ta liên-lạc nhau được, tất có cuộc tiếp tri ở trong gấp nên là phần nhiều, ấy là lẽ tự-nhiên.

Nay cuộc làm ăn của cuộc-dân mình, một đàng do làm-sáng, khoảng-sáng mà sanh ra nghề-nghiệp, gây nên cuộc làm ăn người thị-trường ; một đàng do nông-sáng mà làm cũng bảo, ngoài ra không có ngày giờ mà mưu đến việc gì nữa. Cái thế làm ăn của người hai phương mình khác nhau như thế, thì cuộc giao thông làm sao liên-lạc được ; cuộc giao-thông không liên-lạc được rồi ra cái tình bẩn đứng tre trọi, có ai giới-thiệu cho, rằng bước cho đâu mà sanh ra cái mối cảm ; người ngoài Bắc làm ăn trong Nam chưa có thể liên lạc với người bổn xứ, là đó cái cớ đã kể trên đó vậy.

Vậy cái chủ-nghĩa Nam-bắc một nhà của nhà nhiệt-thành là đề xướng lên trước đó, muốn cho kết quả tốt tưởng trừ ra cái yếu hại phương giao-thông nhau trong đường kinh-tế lợi-tài thì không còn thể nào cao hơn hay hơn nữa ; tình liên-lạc của Bắc-nam cũng do cuộc thương mãi mà kết nên được. Ai là tay có tài lão-luyện chốn thương, xin lưu-tâm đến cho.

Trung-Trực

Vô-tuyến điện

Paris ngày 29 Janvier 1923.

Tại hạ sông Ruhr

Quan Tổng-sứ Le Trocquer và quan Nguyên-soái Weigand đồng sang hạ sông Ruhr đề xem tin-hành những điều đề định. Binh Đông-minh đuổi những quan địa-phương không tiếm lúa ra khỏi xứ.

Bordeaux ngày 29 Janvier 1923.

Người ta sợ

Báo New-York World cường rằng Pháp-quốc không bao giờ cải quấu khác đi khác mảnh sông hạ sông Ruhr, chỉ có binh đi tráng mà thôi, lại nói rằng cao tin đồn luyện đó toàn là của A-lo-mãng bày đặt ra.

Huế-kỳ

Lão-ngại viện Hué-kỳ tại tiếp bàn về chi Hué-kỳ trong vụ bồi-thường. Lão-ngại viện David nói rằng Hué-kỳ ma có thể Laogas ép A-lo-mang nạp tiền bồi-thường là tổ dượng ý của phần đông quy chiếu binh và những vong hồn người đã tử trận bên Pháp.

Ông Oddie phê dân đảng nhắc rằng trong lúc địa chấn ở thành San Francisco thì các báng báo lợp của A-lo-mang xin hủy bỏ những lỡ giao-kèo, còn Langa thời chỉ xin cho mình được miễn những lời ước-nguyện theo lẽ công-bình.

Tin ở sông Ruhr

Nhơn-công xe-lửa thuộc hạ sông Ruhr và trong xứ Rhénanie cho pse-công.

Cớ-chỉ của quan viên chức sắc thời khác hẳn ; chỉ chỉ cho người-công vì quan viên cước sắc đề ; một lòng nghiêm mang.

Tại thành Trevers dân tình xem không bao động. Nhiều xứ làm việc lại như thường.

Tại thành Düsseldorf, những người làm đồng bị bắt... bị phạt từ 8 ngày tới 15 ngày tù, và gần hết nhưa-công phế-công. Langa-s phải làm sở xe-lửa. Phần Nam it có người, phế-công ; dân phần-đông đặp phá đề khi cự rất nhiều. Tại ga Fuer và Duren là nơi xe gần Đông-minh qua lại bị phá hại, binh Langsa phải đi sửa đường rầy ; nhiều người phá hại bị bắt.

TÁNH NẾT CON NGƯỜI TA

Đề đành con người ta ở đời ai riêng tánh nết nấy, không ai giống ai ; kẻ thích lối nầy người chịu lối kia, cho nên đòm vô cuộc đời rồn-rực, ai cũng có ky-vọng riêng, tôn chỉ riêng đề hành động tùy sở thích mình.

Nếu nghĩ khoanh tay quen chiêm thế cũng nhàn tình rồi bết cảm-sầu thảo-thức. Cảm-sầu thảo-thức rồi mới nẩy ra cái ky-vọng nầy : ấy chớ phải chỉ con người đồng nhau một tánh một nết, vui cùng vui, buồn cùng buồn..., ấy cái lạc-thú nhân-sinh thiệt là sướng-quá !...

Ôi! Dân ta sống tới ngàn năm nữa, cái câu ky-vọng đó cũng vẫn còn là câu ky-vọng hão-huyền, biết bao giờ cho có được.

Bảy giờ đề thử nghĩ coi, tánh nết con người nó phiền phức thế, nó nhiều nhôi tương tượng nó lố-nhăng ở trên đời mà thêu sắp vào được mấy mươi hạn ?

a/ Có người xem tánh nghiêm-nghị đề dặc quá, đối với đời chẳng chịu mát-thiết. Với cũng vui ky, buồn cũng buồn la, không ai đọ biết cho tường tỉ. Cái vui đó, cái buồn đó, bởi trời, bởi đất, bởi non, bởi la trời đất nước non ky làm cái vật liệu cầu sự tương-tình cùng người mà đó biết ý người chăng thôi.

b/ Có người tánh vẫn bình thường, đối với ai cũng như ai, không si là gọi khinh, không si gọi trọng. Đối với đời dường như nửa mát thiết mà nửa lơ là. Khách đa-tình chẳng vui cùng người đó, mà tế gui quyết tường người, cũng khó mà gạt gẩm người đó. Ai chơi cũng được, mà vẫn đề-dặc luôn luôn.

c/ Có người lại khác hẳn với hai người trên đây, họ vẫn tưởng lấy đều tự-trọng mà họ lại sầm. Họ lắm riết rồi coi cái đời bo, hoặc có khi là cái đời kiêu cách khó thương hoặc có khi cái đời là tưng-chăng ky-cục ; nói cái chỉ nghĩa nhân-tình của họ thì ít mà ai ưa.

d/ Có người sao lăng lóc mất vào cảnh đời hạ tiện. Những điều bình thường ở thế mà họ sai đến chẳng nhìn. Nhẫm mắt vui cười si làm chi trối sẽ, miễn là họ biết rằng họ vui thôi. Cái vui của họ có, khi hại cho họ, mà cũng có khi, vì họ muốn vui cho họ, mà làm hại cho mình. Con người quái gở thay !

Tánh làm sao, rồi sanh ra nết làm vậy. Tánh nết nó cũng do theo trình độ con người rồi mỗi sanh ra thêm nhiều sắc nhiều hương ; chẳng cũng tại nơi mọc đinh của mỗi người mà ra.

Có ai có tánh thanh-cao mà nết lại như phường đê tiện chăng ? — Có ! Tuy có, chẳng ở vậy không biết sao mà nói. Hoặc là họ tiềm-nhiễm chăng ? Hoặc là họ tùy thời chăng ? Không biết chừng được.

Mỗi người mỗi tánh mỗi nết. Tánh nết đó, rồi kiếm người khi cũng vậy mà làm bạn tri kỷ tri âm. Cho nên bạn nào cũng có tri kỷ tri âm cả.

Nhưng vậy cũng chưa ắc, phi người đức-sắc, thì chẳng thiếu chi người còn hơn đời tánh nầy nết khổng thấp thỏi gì ra cái giá-trị con người. Mặc tình si liệu lấy mà sửa.

NGUYỄN-VĂN.

Đông-pháp Thời-sự

NAM-KỲ

Đốt pháo bông

Bữa nay dưng có Cứu-vớt và tối nay 9 giờ tại chỗ Chợ-cũ, đường Boulevard Charner.

Báo

Chủ hãng lâu Lloy là ông Douglas et Grand Lod có được tin ở Fort-Bayard (Quảng-châu-Vân) đánh lại nói rằng có bão lớn n. ở không chắc, ở gần 120 Hải-lý chạy qua hướng Tây.

Khai ăn trộm

Vưng theo lịnh quan Bổi-thẩm dạy bắt, nên đã bắt tên Lê-v.-Duon kêu là Ng.-văn-Nở 25 tuổi, bản cả ở An-hội mà giải qua tòa, về tội ăn cướp.

Ăn cướp dưới

M. Theuri Weder quan tư chiếc Kampot đậu tại bến, đến khai rằng hồm 27 rạng mặt 25, có một tên giau nhơn thừa điệp ổng ngủ mà vào phòng ăn cắp áo-quần và đồ đạc cả thảy giá đáng 200 đồng.

Thần lương bao quản lâm bậu

Có một ả nọ buôn bướng bán phấn ở số 10 đường hẻm d'ayot, bị bắt giải qua Biện-lý là vợ tên ấy cấp 1$40, 2 — đánh dập tên Phan-văn-Nhiên. 3— phạm điều thứ 26 lời nghị đề ngày 25 Novembre 1916.

Châu và Hiệp-phố

Ngày 19 tây thầy Ng-v.-Hoan làm thơ-toán tại hãng O. A. E. O. có vào đơn thưa xi không biết ăn cắp xe-máy của thầy xe hiệu Armor số 16774.

Thời may đến bữa 23 tây, lối 9 giờ thầy Ng.-v.-Hoan đi ngang đường M.-yer, lối Dakao, gặp một cu nọ còi cái xe-máy của thầy, nên thầy lại niếu cái xe, thì trong lúc có cu ấn cấp đó đông mắt, bỏ xe-máy lại. Thầy Hoàn vì máng tin xe lại được nên không rượt theo, còn cu kia bỏng thì tiếc nhưng còn muốn ăn tết nên đông một nước.

Xuất cảng bò

Vì lời nghị quan Thống-sư Cao-miên, số bò cái và trâu cái được phép chở xuống Nam-kỳ đặng đề nuôi, trong năm 1923.

1°—Giống bò cái 1500

2°—Giống trâu cái 2000

Người Nam siêng học

M. Paul Tri dit Huỳnh-văn-Phú, là con người Annam, tác chủng 24-25 tuổi gốc người tại hạt Mytho lớn lên người về ở tại Cholon.

Tánh người ấy ăng năng thông thái lại hay làm sự nhờ học sự khác học và người có học bải thiệt theo người Langsa, trong nhiều sự lạ, lại có nhiều đều khéo léo cần người coi rất vui đẹp. M. Paul Tri nhờ học đi giúp vui cho những đám tiệc hoặc Tân-gia Khánh-tân, cũng đều được vui.

Mới đây tối có lối đám cho con trai tối, và tối có rước người đến mà giúp vui cho tiệc của tối, thì người cũng sẵn lòng mà đến, người bày ra mà hát thuật có nhiều món cũng in như người Langsa hát mới khi lại có nhiều món là người, xem làm trọn hơn mấy chục món la. Chẳng phải là đẹp ý tối hay là hạp nhãn tối mà tối, song trọn hết cả và lớn nhỏ hằng hữu tối cũng khen người cũng đồng lại xem thì cả thảy cũng đều khen lại người và về tay khen ở, ấy là một sự siêng năng của người Annam đã học.

Tối rất cảm ơn người giúp vui cho tiệc tối đêm ấy người cũng sẵn lòng chẳng nệ tiền công, lại tối nức nở sao cho trẻ em mới tấn tới, mà có tánh siêng tìm học sự in như người, thì tối lại càng lấy sự mở mang trí hóa, lại mới sự ăn học như vậy thì cũng là tài tri lực đợi kim thời sự lắm.

Trung-Bắc

Say cũ sản mà chết !

Cũ sản là một vị ăn ở đợi của nhà nghèo cho học tại vườn rẻ mới đây cũng cũng cơ hội. Vì ay ăn ở đã được nhưng làm lúc ăn phải loại sản dọc theo say. Mà cũng có khi say mà cứu được theo khoi, làm lúc cứu không kịp cũng đều phải chết. Vậy thời sau là mọi loại thường phải có tỉnh người, chớ đều sự họ rất nên cẩn thận mà phải biết thứ sản rất nào phản biệt là tàu nào say 1-ư nào khung.

Vừa rồi ở lối Chiêm Ông có nhà kia có đứa bé mới 3 tuổi hoài mới an sản mà say, cứu không kịp nên phải chết. — Số là hôm ấy người mẹ nó đi cày về có mua quà cho con, quà bánh của họ nghèo chỉ có gì cho sang qui, chẳng qua một củ sản, một miếng đường đen là xong. Thằng bé ấu thế cứ sản miếng đường đen mới bỏ rau sản cơm rồi đi ngủ.

Qua đến nửa đêm thì nó đau dẫn rồi chuong mặt, thuốc nó có nói với mẹ nó, nhưng bởi thay, trời lạnh lẽo đêm mưa, đã ba chân đến nhà thuốc, ngày vậy trong ý thằng bé cảm mẹ mà kêu dân cho mẹ ngủ là say sản, cho nên cứng dại chịu ngủ ký, lại bảo nó ngủ đi đến sáng mẹ sẽ mua đem con thuốc. Cách vài giờ vô sau thời thằng bé say quá nên phải ra bọan thổ tả, thuốc mẹ nó mới đây, lúc bấy giờ vào nhoèn ba bốn giờ sáng thuốc than biết chẳng vào đâu, nên đau nằng thay

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

POUR LES ANNONCES
S'ADRESSER:
Saigon : aux Bureaux du Journal rue Catinat, 152-154-156 (1er étage)
Hanoï : aux Bureaux du Trung-Bắc Tân-Văn.
Paris : chez M. M. Mayenne, A. Cie 9, rue Trouchet

HỎI NGƯỜI ANNAM

Chớ nên lợn thuốc của Ngoại quốc với thuốc Xứ Algérie là Thuộc-địa Langsa. Bổ hết lợn thuốc rồi và thuốc trải đất ở xứ Algérie mà hút, thì ức là đồng đó thổ sáng Algérie quả thiệt là đồ thổ sáng Đại-pháp và chẳng có thứ thuốc nào ngon bằng. Hãy nên hợp Quốc hiệu Trước Hết.

khi biết là ăn sâu mà say thời cứu đã không kịp !

Đề tâm lăn sanh đôi !

QUANGTRI. — Ở trên một chuyến xe-lửa Huế Đông-pha mới cách vài-bốm sau có một người đàn bà có đem theo bốn đứa con : hai trai chừng 14 tuổi, hai gái chừng 12 tuổi. Bốn đứa bé ấy mặt mày rõ-ràng như không khác một tí nào cả, vì thế mà người hành khách xúm nhau lại coi rất đông, thì cho là sự lạ, mới hỏi người đàn bà ấy, thời người ấy đáp rằng đó là những đứa con sinh đôi, mà chẳng nó cũ thấy lố sanh em ít trai ít gái, vì đẻ tâm lăn mà lần nào cũng sinh đôi cả, mà mỗi lần sinh hai trai, hoặc hai gái chớ không phải một lần một gái một trai. Người đàn bà ấy ở làng Nam-lâm, huyện Do-linh, tỉnh Quảng-trị.

Ấy cũng một chuyện hiếm có mà cũng it khi được nghe thấy vậy.

Người khách buôn vô lễ ?

Tối hôm Chúa nhựt 14 Janvier, khi tàu gần tới một được-đồng hoả-xa-điện đến mua hàng ở trong một cái tiệm khách kia ở đường Paul Bert.

Đức ông vào đó để mua hàng, khi đang lựa chọn một cái mão ni thời người khách bán hàng đó thấy cái mũ mà ch tụp trên đầu đức-ông một cách rất vô lễ làm cho kẻ trưởng giả phải tức giận mà bắt tội cách vô lễ ấy. Người khách ấy đã không biết lỗi mình và đi không xin lỗi thôi chớ, mà lại còn trả lời một các rất vô lễ không có thể thuật lại lời ấy ra đây được, cho nên đức-ông đã phải kêu tình cảnh-sát cũng phải khép cái mà ra ngoài đường đứng mà nói-năng lại phải về bảo quan cảnh-sát, thời chả khách mới phải phạt đâu mấy bảo mà thôi.

Một c uyện ấy xảy ra trong mấy hôm nay mà trong Thành-phố Kinh-đô làm kẻ lấy làm tức giận cho là nỗi bất bình ấy làm một điều nhục to lắm, mà có lẽ là một cái nhục chung cho người mình đó chớ có phải riêng cử một người đâu ! Vì rằng hàng người ấy mà bọn khách còn đối đãi cách ấy, huống chi kẻ khác thôi e....!

BỘ PHẢI THÂN-SĨ

Nhóm tại phủ Toàn-quyền

9 giờ sớm mai này bộ phải Thân-sĩ có một phòng Thương-mãi và phòng Canh-nông-nhóm tại phủ Toàn-quyền đặng bàn các vấn-đề khai phá nguồn lợi Đông-pháp.

Ở tại phòng tiệc chính giữa nơi phủ Toàn quyền, có thấp đèn sáng lòa, còn xung quanh có chưng cây và có đặt ở chính giữa một cái bàn dài, nghỉ tới tay tinh đến giữa thì ông Directeur général-trưởng phòng Thương-mãi tới ông Thân-sĩ Maliro, ông Thân-sĩ Outrey, ông Thân-sĩ Pradier, ông Thân-sĩ Valude tới ông Labaste, Đang sau ông Tự-hàng của hộ phải là ông Besson và mỗi ông nấm, còn trước thì có sắp hai hàng ghế vòng tròn, có mặt : Quan Giám-đốc Tholance, ông Filhol, ông Dories, ông Ballons, ông Lucien, ông Trần-kim-kỳ hội-đồng-phòng Thương-mãi, ông Baquière ông Arborait,ông Lê-quan-Hiền,ông huyện Cần,ông Beyssac,ông Lacouture,ông Sipière Hội-đồng phòng Canh-nông còn các nhà báo : Ông De Lachevrotière, ông Nguyễn-phan-Long (quản-lý Hội-đồng), ông Le Roich (Opinion), ông Babut (Courrier Saigonnais), ông Nguyễn-phú-Khai, ông Marquis (R.V.), ông Lê-thanh-Tường (N. C. M. D.), ông Nguyễn-văn-Bình (C. L. B.), ông Trần-văn-Chim. Còn nhiều ông Langsa nữa không nhớ tên cho hết.

Ai nấy an tọa rồi thì ông thân sĩ Outrey khởi sự trần thuyết về cái mục-đích của Bộ-phải thân sĩ sang đây và nói rõ những chỉ trình các vấn-đề kinh-tế mà Bộ-phải cần phải khảo-cứu bàn có sao nấy khỏi sự thiệt hành, sao là đường xe-lửa, sao việc nấy việc no, khỏe kẻ thế nào so-đương.

Ngài nói dứt lời thì ngài nhường lời cho ông thân sĩ Valude bàn giải qua vấn-đề nhà Ngân-hàng Đông-pháp. Ông Valude vẫn ngày trước làm Rapporteur việc tờ nước hiệt định về việc ban đặc-lợi cho nhà Ngân-hàng Đông-pháp, nên ngài cắt nghĩa việc ấy rõ ràng lắm.

Rồi lại nói qua tới việc nhà-nước định xuất cho mua ngân hàng Đông-pháp một triệu bạc đặng lập nhà ngân-hàng nông-nghiệp. Thế thì trong một it lâu đây nhà nông sẽ có xương sống mà chống chịu với đời. Tuy nói vậy chớ ngài còn ngại là không biết đến ngày nhà ngân-hàng nông-nghiệp lập rồi, các nhà điền-chủ nhỏ, tự bổn it, không biết họ có vay hỏi được không. Chớ theo ý nhiều người thì sợ đề nấu nấy nhà nông-nghiệp lớn vay hết, còn mấy nhà nông nghèo khó mà nhờ cậy lắm. Việc nấy sau sẽ luận.

Trong số nấy không thế nói cho hết được.

Tọc Mạch.

OÁN-HỜNG-QUAN *THƯ SÁU*

(Còn nữa, từ bay còn tiếp)

Saigon ngày 22 Janvier 1923.

Kính ngài

Chúng tôi vưng ý chư vị đồng-hang, đã định trần-thiết một tiệc mừng Phái-bộ Thân-sĩ tới đây ngày 25 tháng janvier nầy.

Chúng tôi xin ngày vui lòng giúp cho tiệc ấy đặng thêm rỡ-ràng, vì ngài cũng đư biết rằng đó là một việc tỏ bày tình-ý cố nghĩa cao-xa.

Như ngài khuyên đừng nhiều vì dự vào tiệc ấy, thì chúng tôi hết lòng cảm ta ơn ngài.

Tiền dịu mỗi người là mười đồng bạc. Ngày nào bảy tiệc, rồi đây sẽ định. Thơ xin dự tiệc có tiền định đề theo phải gởi cho ông Trần-quang - Nghiêm, 200, rue d'Espagne, là người thủ-bổn của ban bội lo trần-thiết cuộc tiệc.

Ban bội lo trần-thuết cuộc tiệc là : Các nghị-viên bổn-quốc của Hội-đồng quản hạt và Hội-đồng thành-phố, và MM. Bùi-quang-Chiêu, Giám-đốc số Canh-nông ; Nguyễn-văn-Của, Huyện-hàm, chủ nhà-in Union ; Nguyễn-kim-Đính, trợ nghị-viên thành-phố Saigon thay-ly tờ *Công-luận-báo* ; Trần-văn-Đôn, Tấn-sĩ y-khoa ; Nguyễn-công-Hòa, Thông-ngôn trạng-sư ; Nguyễn-phú-Khai, Phái-viên quản-lý bằng Thuận-hòa, Tổng-lý báo *Tribune indigène*; Hồ-văn-Kính-cựu Hội-đồng thành-phố Saigon, Thông-ngôn trạng-sư ; Lưu-văn-Lang, chánh Bác-vật sở Công-chánh ; Lê-quang-Liêm, tốc Bảy, Đốc-phủ-sứ ngạch Chánh-phủ Nam-kỳ.

(T. S. S. P.)

Công-Văn

Đẳng cấp bằng kể từ ngày 1er Janvier 1923.

Thừa-biện thông-ngôn hạng nhứt

M. Lê-quốc-Dinh, (Longxuyên) Thừa-biện thông-ngôn hạng nhì.

Thông-phán hạng ba

M. Phạm-thái-Hòa. (Cântho) Thông-ngôn hạng nhứt.

Thông-ngôn hạng ba

M. Quách - văn - Hồ, (Sơn-trang) Thông-ngôn hạng tư.

Thông-ngôn hạng năm

MM. Trần-vău - Thạnh, (Saigon) Đặng-tấn-Hiền, (Vinhlong) ; Trần-văn-Tiền, (Saigon) Nguyễn-v.-Sanh, (Vinhlong) ; Huỳnh-Chữ dit Phước, (Saigon) Thông-ngôn bang sáu.

Thông-ngôn hạng sáu

MM. Võ văn-Đang, (Saigon) Huỳnh-văn-Thanh, (Saigon); Nguyễn-văn - Hué (Longxuyên) Thông-ngôn thứ sel.

Ký-lục hạng ba

M. Nguyễn-văn-Bửt (Longxuyên) Ký-lục hạng tư.

Đội nhứt

Châu-văn-Cần, (Cântho) Đội nhì.

Dương-thành-Đâu, (Bienhoa); Nguyễn-v. Kiên, (Cântho) ; Trần-văn - Tinh, (Phompenh) Agents de 3ème classe,

Bếp

Nguyễn văn-Nui, (Tâyninh) Linh

Linh hạng năm

Cao-thai-Doong, (Saigon) Linh hậu bổ.

Khôi hài

Sanh càng ít

Một buổi kia, nhằm ngày đấu giá bán ngựa (trong trại-lính), vừa rao giá con ngựa Kim kia bốn mươi lăm đồng. Có một tên Chệc trả : « Sanh càng dách » — Người Annam nọ trả lên : « Sanh càng sanh dách » — Chệc ta lính quỳnh, quên phức tiếng Langsa, bèn hỏ lớn lên rằng : « Ngộ chịu mua ngựa ấy Sanh càng ít dách ! » Tới lắt ôi ! Lọn.

☆☆

Đừng nói tao dốt !

Cậu lính kia nhằm buổi gát, thấy xe đạp tại bến, lại xách roi đuổi xe, chẳng cho dâu chỗ ấy. Tên đánh xe số 100 cượng lý, chẳng di. Cậu lính giận hết lớn rằng : « Tao đuổi mầy không đánh xe đi lại nói cượng lý với tao nghé, mầy đừng nói tao dốt mà lắm, tao nhớ số xe mầy rồi, để tao hại mầy cho mầy coi tao, số xe mầy là một số ngay và hai số tròn-tròn đa ! »

☆☆

Vẻ hình mất quá !

Anh kia đem hình lại thợ vẽ hình bảo vẽ cho chàng va, giá cả xong xuôi. Cách nửa tháng chàng va lại lấy hình về, ngỏ thấy hình mình chẳng có bộu u-hoe liền nói rằng : « Sao anh không vẽ cho hình tôi tốt và cho mặc bộ u-hoe, tử so, lại để hận đó Annam vậy ? » Thợ vẽ trả lời : « Nếu anh muốn thì được, song phải trả thêm hai mươi tâm đồng nữa ». — Sao anh lại đòi thêm ? — Vì lòng mầy đỏ u-hoe tử-so mất lắm ! »

Phúc-bổn-Tử.

Ngày 1er Février 1923

VỀ VIỆC TÀI CHÁNH

VÀ BẠC

	Taux mois
Rive droite	0.35
Rive gauche (Crédit Foncier)	0.45
Rive gauche (Comptoir d'Escompte)	0.70
Rive droite (Chartered)	0.70
Taux de Escompte de la Banque Industrielle de Chine	0.70

Quốc trái Đông-pháp...46,750

QUỐC TRÁI CỦA ĐẠI-PHÁP

Taux Paris ngày 30 Janvier 1923

1/2 3/4	3	55	10	1/2	4	1/2	1925	87	1/2
1/2 3/4	3	1/2	1925	81	50	4	1/2	1926	87	50

MỄ CỐC

Giá tiền chở đến nhà máy Chợlớn hoặc trở tại 4 mặt ngày 31 tr

Thaïlande	0/0
số cũng	4.50 — 4.55
Mới - Miên	4.50 — 4.60
Tấm - Miên	4.60 — 4.70
Nam - Vang	4.60 — 4.80
Giá thường thường	4.60 — 4.70

TÀU SẼ TỚI

Chiếc *Commissaire Lecoq* ở Marseille sẽ tới ngày 1er Février.

Chiếc *l'Azag-le-Rideau* ở Port Said chạy đến đây hôm 17 Janvier.

Chiếc *Amboise* ở Haiphong sẽ tới ngày 31 Janvier.

TÀU SẼ ĐI

Chiếc *Amboise* chạy đi Marseille ngày 2 Février.

Chiec *Commissaire Lecoq* sẽ chạy đi Thượng-hải ngày 3 Février.

LỜI RAO

Tôi là Thái-xuân-Lai, hội-đồng tổng Bình lễ, ở tại làng Hanh-thông, Trà-ôn(Cântho) rao cho thiên hạ hay rằng từ rày sắp tới tôi không biết tới nợ nần chi của con tôi là Thái-xuân-Ký hết là XII Bổn.

Trước khi tôi có mua vườn đất cho nó đứng bộ, nay tôi đi thưa với tòa rồi tôi hết rồi.

THAI-XU N-LAI

Ăn Tết

Tiệm bánh, mức **LABIGANG,** *159 đường Catinat ở Saigon* là hiệu có tiếng và có ai cũng đều biết, sẽ làm cho quí vị đồng ăn lễ Tết các thứ bánh ngọt có đính chữ và có hoa hèo tạm sắc ở ngoài.

Rẻ là giá theo đây

Nguyên 5 lón có bát bông hoa từ 2 đồng bạc sắp lên.

Bánh nhưng café mỗa hoặc sô-cô-la từ 3 đồng sắp lên.

Các thứ bánh ngọt nhỏ một đồng 12 cái hay là 8 đồng một trăm cái.

Bánh Croissants và bánh Brioches có bơ, bánh chả thịt, bánh ở nhỏ nhiều thứ, 1 đồng 18 cái hay là 5 đồng một trăm cái.

Bánh ở trong có cari-sô có, có bột pistache. 1 đồng 12 cái hay là 7 p50 100 cái.

Bombe glacée đủ mùi thơm, mùi moka, sô-cô-la, bông cam, hoa-nì tùy theo ý người mua.

Qui vị hãy gởi thơ mua ắc đặng toại lòng.

Giá rẻ

Bon-bon nhiều. Đồ ngậm mua tan hàng sô-cô-la thượng phẩm, từ 4 đồng 1 ki-lo.

LỄ ĐÍNH CHIỀN

Có nhiều vị đi coi lễ, sẽ thấy hình mình ở trong *Photo-Nadal* 120 đường Catinat: Hình chụp: Hỏi gần mê-đay, hỏi diêu-binh, hỏi các cựu chiến sĩ kéo nhau đi, hỏi cộ xe-bông. Giá mỗi cái 0 $ 20.

Cartes postales có nhiều thứ tốt khéo, ai muốn lựa thứ nào cũng có.

Có nhiều tấm carte-s Noel, đầu năm, ngày Sanh-nhựt xinh đẹp (kiểu mới bảy ở Paris).

NADAL *120. đường Catinat*

TÔI BÁN SỈ

Xà-bong Cadum (1 15, 12 cục, giá 2$ thuốc Nam-bonn-sẻ (1 cây 3 cái, 12 cây 3 đồng) mấy thứ Truyện, Sách, chữ Quốc-ngữ, tại tôi có, giá bán phân nữa. (Là cuốn sách đề giá bán 0$50, bán 0$25 mà thôi) Bao tho vàng thứ thường,1 ngàn cái 2 đồng.

Cũng bán sỉ các thứ Dép đất, kiểu mới, và Sáo Nhựt-bổn.

Bài ca Cải-lương, cuốn thứ nhứt, giá 0$15 cuốn thứ 0$10. sách lịch-lợi chung, cuốn nhứt 0$20, cuốn thì 0 10, mua nhiều, có giá riêng.

Có người đón-bà, bán hàng vặt, tại đâu cho nhóm, (Chợ-mới Saigon) có bán đồ may thứ kể trên đó, lại có bán dầu Tứ-Bi nữa.

Cái xin đồng-bào chiếu cố, rất trọng cảm !!!

LÊ-NAI

73 Bd. de la Somme 73

SAIGON

XE-HƠI SỨC 10 MÃ LỰC

HIỆU: De "DION-BOUTON,,

là thứ thạnh-phát hơn hết

Mới chờ tới thứ xe đi chơi *(Torpédos)* đã chinh đón lại

Hạ giá nhiều lắm.

CÓ BÁN TẠI : BERTHET, CHARRIÈRE & Cie

PHOTOGRAPHIE ARTISTIQUE ET INDUSTRIELLE
Opérateurs sortant des ters Maisons de Paris
KHÁNH-KY & Cie
THỢ CHỤP HÌNH ANNAM KHÉO NHỨT
54, Boulevard Bonnard, 54 — SAIGON
Téléphone N° 440
TRAVAUX D'AMATEURS
PORTRAITS EN TOUS GENRES
Pose partout les jours d'atelier et domicile
PHOTOGRAPHIES SUR ÉMAUX
Portraits dessinés à l'encre de Chine sur papier Bristol
TRAVAUX D'ART
CHARBON AQUARELLE GÉLATINO
Retouches artistiques très soignées

NGUYỄN-VĂN-THIẾT
Quản-lý
PHÁP-VIỆT KHÁCH-LẦU
Hôtel de France
N° 157, rue Catinat, N° 157 — SAIGON
PHÒNG
Lịch mẻ, Thanh tịnh
PHÒNG TẮM Sạch-sẽ, có NƯỚC
GIÁ RẺ

Voila l'étiquette du véritable
GRAND VIN du CAP CORSE
AU QUINQUINA
APÉRITIF TONIQUE RECONSTITUANT
AUGUSTE MATTEI, CORSE, PARIS-BERCY
UN MATTEI !
Hãy hỏi mà mua cho được thứ rượu VIN du CAP CORSE nầy.
Có trữ bán tại hãng
DENIS FRÈRES
là Đại hiệu ở Saigon, Haiphong, Hanoi, Pom-Penh và Tourane.

PHÒNG QUAN THẦY NHỔ RĂNG VÀ TRỒNG RĂNG
VICTOR B. DEJEAN
5, Rue Blancsubé, Saigon
Ai muốn nhổ răng và trồng răng cho tốt, ai không đau đớn nhức nhối thì xin đến tiệm quan lương-y VICTOR B. DEJEAN,có bằng cấp lấn-sĩ về khoa nhổ răng trường thượng đẳng Huế-kỳ và thầy nhổ răng ở trường thượng đẳng y-khoa ở Paris. Phòng nhổ răng ở đường Blancsubé môn bài 5 Saigon

DẦU XỨT TÓC HIỆU: pétrole hahn
TỐT THƯỢNG HẠNG HƠN HẾT
ĐẶNG ĐỂ CỨU CHO TÓC ĐƯỢC TỐT VÀ GIÀI
Thuốc rất thiên-lại đều chuộng vì nó chẳng những giữ cho da đầu thường sạch lại làm cho tóc mịn mần im rap. Không khô không dơn mà phải dứt phải rồi. Cho tới sự chế rất kỹ lưỡng, ngừa cũi cho da đầu khỏi rụng tóc và khỏi có gầu. Xài rồi bịnh mới mạnh thường ly ly đi tóc, đừng nên khỏi rụng.
CHO ĐỜN-BÀ đừng nó thì tóc được để mà nâu chồng, để coi đi mũi khỏi nâu cũng được, đừng nó thì tóc trở nên mềm im coi được ra bịnh, nước nâu nâu.
CHO ĐỜN-ÔNG, đừng nó khỏi rụng tóc và bịnh hao, bịnh thức đêm lo lắng, bịnh nhọc trí nhọc lòng theo thời coi rẻy.
CHO CON NÍT, đừng nó thì nó dưỡng da đầu tươi trắng ngừa hết cả bịnh ghẻ chốc và lòn lòn tóc đã g mịn mần vn rập
CHO MỌI NGƯỜI, đừng nó là một món thuốc vệ-sanh.
Có trữ bán trong các nhà thuốc, các tiệm, các khu lớn

PIPPERMINT
NÊN HỎI THỨ
GET !
là một thứ rượu bổ và tiêu. Làm hàng ĐƯỜNG TINH HẢO
La REINE des CRÈMES de MENTHE
Pha thêm nước thứ rượu PIPPERMINT
Hãng lớp hết năm 1796
GET HUYNH-ĐỆ & tại REVEL
(ex. GANDET)

CÓ SẴN BÁN SAN VÀ BÀ RẤT TỐT Vinh-thuận, Mỹ-hòa, Bình-thông
LÊ-KIM-TY
FOURNISSEUR GRADUÉ
Sở này chuyên về phần chế tạo các thứ SAN và BÀ cho đúng theo cách thức của Langsa để cho khỏi bịnh hoạn.

ĂN UỐNG CHẲM TIÊU
ĐAU LÁC LÉO
CỨT KHÍ
BỊNH TRÁI KÈ
NHỨT ĐẦU ĐỘNG

Nước suối
SAINT GALMIER
Mọi BADOIT
LÀ MỘT THỨ NƯỚC HƯỞT SANH ĐƯỜNG TIỀU TIỆN KHÔNG CÓ THỨ NÀO SÁNH BẰNG
HÃNG TRỮ CHÁNH TẠI ĐÔNG-PHÁP CÔNG-TY [illegible]
(Comptoirs d'Extrême-Orient)

BỊNH MẤT MÁU
MỤN MỤC NGOÀI DA
BỊNH MỚI MẠNH MÀ LÂU LẠI SỨC
THUẬN VÀ BONG BÓNG
ĐAU MỈNH NHỨT ĐẦU CỨT

PHẢI HÚT THUỐC IMPÉRIALES

A. COURTINAT & Cie — SAIGON

TIỆM BÁN VÀNG TÂY

HIỆU

CON RỒNG VÀNG

Ông **GIUNTOLI** *Chủ-nhơn ở tại đường Catinat*
môn bài số 135 và 143, gần bến Pháp-Việt Khách-lâu
(Grand Hôtel de France)

Kính mời chư quí bà và chư quí ông đời gói ngọc đến tiệm ông mà mua đồ Nữ-trang. Nội Saigon có một mình tiệm hãy bán đủ các món đồ Nữ-trang làm theo kiểu Annam cho bạn đồng-bang ta dùng. Chẳng thiếu chi là hoa-tai, cà-rá, dây-chuyền, đồng-hồ, mài dây bằng vàng, bằng bạc, trọn hay là có nhận đủ thứ hột xoàn.

Cũng có bán đủ thứ kiểu sơi con mắt bằng ni-kên, bằng vàng và bọc vàng, kiểu thiệt bằng thủy tinh, trong cả hoàn-cầu đều ưa dùng và các hạng-ý cũng đều nạp dụng.

Còn hột xoàn thì chẳng thiếu thứ chi: lớn có, nhỏ có, nước trắng thiệt tốt, hoặc chưa nhận, hoặc làm sẵn trong cà-rá, bông tai đủ kiểu.

Ông GIUNTOLI, chủ tiệm vàng hiệu **CON RỒNG VÀNG**, hồi trước có làm thợ bạc và thợ làm đồng-hồ, nên biết coi cai quản các người làm công.

Chư quí bà và chư quí ông có mướn làm hay là muốn sửa đồ Nữ-trang thì xin đem tới tiệm mấy, thiệt sẽ được vừa lòng chẳng sai.

Trong Lục-châu chư quí-bà và chư qui-ông có cần dùng đồ Nữ-trang thì xin hãy đến tại tiệm « **CON RỒNG VÀNG** » nầy vì tại tiệm nầy bán đồ thiệt tốt và giá rẻ hơn các tiệm khác.

NAY KÍNH.

CHỦ ĐIỀN !
NÔNG GIA !
CÁC NHÀ CÓ XE HƠI !

Các món gì của chư-tôn muốn làm bằng sắt, làm ra hay là sửa lại những máy móc và đồ khí cụ về nông-nghiệp; làm các món nhỏ rồi của mỏ-lơ bằng thép, gân, đồng, đồng-thau.

Thì xin chư-tôn hãy đến:

FORGES ATELIERS ET CHANTIERS D'INDOCHINE
Tại Khánh-hội, Quai de la Marne
Dây thép nói 95 mà đặt.

Lãnh kỹ-công làm, có tay thợ chuyên-môn ở các xưởng kỹ-nghệ khéo bên Pháp-quốc kiểu thêm công việc làm.

PHARMACIE PRINCIPALE

CỦA ÔNG

L. SOLIRÈNE

nhứt hạng bào-chế sư
KẾ NGHIỆP CHO ÔNG C. RENOUX
9 ngang mé bờ sông. — SAIGON

Tiệm thuốc nầy đứng bực nhứt đã lâu năm rồi và buôn bán lớn hơn các tiệm thuốc trong cõi Đông-Pháp nầy.

Tiệm thuốc nầy được có tổng là nhờ chuyên bán thuốc thượng hạng, nhờ có một ông thầy bào-chế nhứt hạng, vốn là cựu-nhơn bào-chế xuất thân, đứng xem sóc việc bào-chế thuốc một cách rất kỹ lưỡng, trúng theo toa của các quan thầy thuốc ra cho người ta; lại nhờ có người Tây và người Nam thấy thấy đều tin cậy.

Tiệm thuốc nầy cứ do theo ý người bổn hàng mà bán thuốc, hoặc xuất theo toa của quan thầy thuốc mà bào-chế, chớ chẳng hề khi nào làm sai, hay là lúc trong tiệm không có thứ thuốc người ta hỏi rồi không đem thứ thuốc khác mà dối thế vào.

Tiệm thuốc chánh của ông L. SOLIRÈNE khuyên những bổn hàng:

Nên dùng thuốc của ông L. SOLIRÈNE là một người
cho tiệm rất ngay thẳng, chiêu hiền đãi sĩ;
Vì thuốc tinh tấn, mỗi lần thuốc bán tây gởi
qua đều có thí nghiệm cho rõ lớn nhỏ, thiệt
giả;
Vì có hai bằng cấp cho, nên khỏi mang
lỗi, không có thuốc cũ;
Vì có quan thầy bào-chế nhứt hạng,
nam nữ kỹ lưỡng cách bào-chế
thuốc cho ý theo toa của quan
thầy.

Đám táng rất trọng thể

Sự hiếu thảo

Tại Cho-gạo, làng Bình-nhơn, Mỹ-tho, hôm ngày 7 Janvier 1923, là 10-năm của ông Lâm-hoài-Đức được tám mươi tuổi đe nặng đã ta thế, người là con hiếu-thảo, lo lắc đến ăn cúng rất đông khen cõi tam nầy, song tinh đã quảng linh-cữu lại, để lâu không đặng, là vì sợ pháp quan trên không đặng, nên quảng linh-cữu mẹ đến ngày 17 Janvier 1923, đi cữu nơi phần mộ an táng. Trong 10 ngày linh-cữu mẹ người còn nằm nơi cõi tạm, thấy hiếu-thảo, cũng là nghiêm-tiếp thân-hằng cố-hữu ai-điếu rất nên nghiêm-chỉnh, thật là người một tay hiếu-thảo với mẹ người, chẳng là sự lễ nghi của người, ăn đức của người, trong lòng-làng, hay là xóm-giềng, thân-bằng cố hữu, thảy đều khen ngợi, chẳng phải một mình bi-nhân ngợi khen mà thôi, song thật trong quê-hương của bi-nhân nhiều tay hào-phú, nhưng mà sự hiếu-thảo của cha mẹ, hay là bà ăn ở đám sánh chẳng kịp người, hiện diện trước mắt bi-nhân đòm thấy, khi tang hiếu của mẹ người nơi cõi tạm, người dưỡng lo trả, xây đầu người bàn nhơn, là mẹ của ông Cao-duy-Ngôn, đã tự thế, người sẵn lòng hỗn ăn đức của người, cứu giúp việc trong của ông Cao-duy-Ngôn, tốn hao tiền bạc tính là 45 $.00 và sắn nhạc lễ, công là thầy-chùa, trong việc làng của ông, ông cũng hết lòng bảo người sang giúp, tiêu công hao nhiều lắm chịn, thật trước mắt bi-nhân thấm khen biết mấy, tỉ người trong trần nầy đặng vậy. Ôi! Sự ăn đức của ông giấy trăng mực đen kể sao cho xiết.

Cách vài ngày sau, khi phát hành đưa linh-cữu mẹ người về quê, trước thì tổng-làng, thân-bằng cố-hữu, cũng là kẻ coi đưa linh-cữu mẹ người, đi ngoài ba ngàn người, đạo-tỉ khiên linh-cữu, chen chưn chẳng lọt, lại có nhà giàng ở Saigon, người rước chung coi rất đẹp, khi linh-cữu đến phần mộ, người có cất một cái nhà tiệc, để đãi thọ-làng, cũng là thân-bằng cố-hữu, khi đưa linh-cữu mẹ người, nào là rượu tây, rượu tàu, nào là cá mòi, bánh mì, cho đến 3 giờ chiều an táng linh cữu, còn dân đạo-tỉ bịt khăn bà đồ đăng đăng 170 người đều đi tang cho mẹ ông. Vì làm sao mà đi tang.

Bi-nhân xin cắt nghĩa, nếu khi phát hành người phát vải tấm làm khăn, e sau vải tấm ấy bết dụng, còn khăn bà đồi thì bết trên đầu hoài, có ngày rách thì thôi, thật thấm khen cho người thâm tình, còn khi linh-cữu mẹ người còn nằm một đêm trời rơi cõi tạm, bi-nhân có luận một tôi chúc mẹ ta en, vì buổi sanh tiền, mẹ người, cũng người trong gia-đình của bi-nhân có thọ cái ơn nặng biết bao, nên bi-nhân có kết theo đây cho người hào-phú trong quê-hương của bi-nhân, coi gương người ăn đức khắp trong thôn-hương, đừng để tiền trong tủ cho dầy, đến ngày tạ thế, mà không có nghĩa lý chi với đời. Chẳng phải bi-nhân dạc lòng mấy ông cứu cấp bi-nhân mà mấy ông phải làm, song thật lòng bi-nhân ngày thẳng, chẳng nệ gì người ăn-trả của bi-nhân, để tặng bia người rơi cột thế, coi mấy ông có thêm lòng chăng.

NAY KÍNH.

Lời chúc

Kính thưa-qui ông, qui-bà cho phép tôi kính dụng một đôi lời Tổng-biệt, bà Lý-thị-Lắm, là người ân-đức trong thân-tộc của tôi hồi bé.

Bà ôi! nhớ lúnh xưa, tánh được hiền lành lòm giềng đều yêu mến, ôi! Nay linh-cữu bà còn nằm tại-đây, con cháu thảy đều mất, tôi xin với bà, thay mặt trong thân-tộc của tôi, xin phép hiếu-tử của bà là Lâm-hoài-Đức và thân-thuộc Bửu-quyến, hiện diện tại đây, cho phép tôi trực-trần một đôi lời, ngày mai nầy là ngày tống-biệt bà về nơi tiên-cảnh, rồi tách cõi trần.

Năm-bà, nguyên năm 1898, cha tôi là Ngtấn-Trí, đi ly-trần, lúc nọ tôi thơ ngây, đến khi trưởng-thành, có nghe lịnh từ của tôi, cũng trong thân-tộc của tôi, tỏ lời ân-đức của bà hằng khắp trong Gia-quyến của tôi, khi lúc hàng-vi, ấm-lạnh, thật là ân-đức của bà vì tây non-biển. Song le từ khi ly đến nay tôi cũng chưa đền, nghĩa cũng chưa trả, tôi tưởng rằng: Trời phú hộ người hiền tâm, còn sống thêm nhiều tuổi, cho đến bá niên, đề đâu ngày nay bà được tám mươi dư tuổi ngo! trời đã vội đòi về thế giới, tay vậy mà nhà bà phước dư đề gồm đủ, con cháu đề đầy đoàn trai gái đề có, lại còn hai cậu cháu ngoại, là Lân và Nở nay đã thì đậu sớ học, nghĩ phước đức như vậy cũng đủ vinh, thương mà hữu thay ông tạo vật, bà từng tuổi đó, còn mấy mươi kỷ nữa mà bá niên, đề cho bà hưởng cõi tạm đời nầy ít năm nữa, đặng cho hai cậu Lân và Nở có lẻ đậu bằng cấp tài năng. Tôi-tái, giữa đám trần nầy, chẳng ky tay vật có nước bà cứng an phận. Bà ôi! lẽ đâu một lần đau bà nỡ đành dứt cõi trần, khiến đề những đau tâm đức, trong tổng-làng, cùng xóm giềng người nào mà không tiếc, ai lại chẳng thương, vì vậy hôm nay trong thân tộc của tôi, không có lễ mọn chi mà báo đáp ân bà, vì-trong nơm nớp tôi tạm vài tùng rượu, xin bà hưởng lấy, và tôi chúc đôi lời cùng linh cữu bà còn nằm đây, đặng cho tinh-thần linh thiêng ân đức của bà hãy lâu, và cầu chúc cho bà về một chỗ tiu-diu khoái-lạc, chẩu trên một cảnh, chớ ngày mai nầy là ngày linh cữu bà, khỏa ba tấc đất, chôn xuống là nơi thất, dâu trong thân-tộc của tôi mà có tưởng ân nghĩa bà, vào nơi mộ phần ra viếng, ấy là mộ không có lạnh, vẻ hiu thắm, để ngậm sầu. Ôi! bà ôi! con cháu bà còn đây, xin bà ngó lại gia-đình, còn một hầy cháu đại, xin vái hồn bà phò hộ cho trẻ ấu thơ, khi sau được thành thân công danh với đời, mà bửa ăn đức khắp trong thiên hạ, cũng như ngày bà còn sống xưa kia mà bửa ăn đức khắp trong tổng-làng và xóm giềng, thật là bà ngậm cười nơi chín suối; tiếng còn thơm tho.

Ôi! rượu lạt xin bà hưởng lấy, hương nồng chứng lòng tôi, cô linh xin hưởng.

Ngôn chức Kính-tổng,
Chogo le 17 Janvier.
NGUYỄN-PHÚ-ĐƯỢC

làm cho đã khát, cho mát và lại bổ

KÍNH CÁO

Tôi là Lâm-thị-Nhàn ở hạt Travinh Bảo-động, xin kính tỏ đôi hàng cho qui ông, qui bà, cùng qui cô, qui thầy, vì phận tôi đơn-bà, gốn bọa, cha mẹ sanh có một mình tôi nên tôi chẳng lo sanh phương mà lập nghiệp, thì cha mẹ tôi có ai đâu mà nương đỡ nên tôi phải ráng sức mọn ra mua bán lủa. Cúi xin qui ông, qui bà, cùng qui cô, qui thầy, vui lòng chiếu cố phận tôi như muốn mua bán lủa cùng tôi, thì đây tôi cũng sẵn lòng mà tỷ theo ý các ông, các bà, cùng thầy thiếm.

Nay bái tỉnh
Lâm-thị-Nhàn

MUỐN BÁN

Có một cái xe-hơi hiệu : **PEUGEOT** còn tinh hoa. Kiểu năm nay 10 ngựa đèn kèn điển cũ. Hỏi tại nhà M. THANH *47,rue de Vassoigne SAIGON* (Tândinh)

XE MÁY ĐẠP CỦA HÃNG *L. CAFFORT*
HIỆU « **ALCYON** »
ĐUA ĂN HẠNG NHỨT

Hôm bữa khai trương Trường đua xe máy đạp tại Saigon, bên phía mấy người Langsa đua lãnh phần thưởng của quan Toàn-quyền ban thì *M. Le STUNFF* ngồi xe máy đạp hiệu ALCYON ăn hạng nhứt.

Còn bên phía mấy người Annam đua lãnh phần thưởng khai trương thì *M. Trần-văn-THINH* hạng nhứt, *M. Trần-văn-CHÁNH* hạng nhì, hai vị cũng ngồi xe máy đạp hiệu ALCYON

L. CAFFORT
N° 32, 34, 36, Rue Catinat. — SAIGON

NAM-KỲ TRUNG-HUÊ YÊN-THẢO CÔNG-TY

司公葉烟華中圻南

217-224, Quai Belgique. — Saigon.

Bổn Công-ty có làm **Cigares** và thuốc điếu thuốc **Tàu thiệt tốt.**

Bổn Công-ty đặng lãi thuốc **Manille** và lá thuốc ngoại-quốc pha với thuốc **Tàu** làm ra thuốc điếu thơm ngon.

Lần lần sẽ chỉ cho Annam trồng và phơi thuốc theo thuốc Manille.

Bổn Công-ty có 3 thứ thuốc thiệt tốt, hút thơm không thể có là :

Hiệu : «CON-Ó »　　Hiệu : « NHÁNH TRE »　　Hiệu : « NGÔI SAO »

Giá thiệt re

Lần lần sẽ làm thêm nhiều thứ thuốc thơm tốt.

VIN TONIQUE

DU DOCTEUR RIP

Vị-sanh TƯỚU của Lương-ỷ RIP chế

Thứ thuốc rượu nầy là một vị đại bổ gân cốt cùng là trán kiện tinh thần, bất kỳ là bao nhiêu tuổi đều nống đặng cả. Những kẻ tuổi cao khí lực suy giảm, với thấy ngày xuân đã thôn mồn hễ nống rượu nầy vô, thì ắt đặng cốt lão thành đồng, mái mày tươi tốt, coi trẻ, lại mạng hơn xưa.

Còn con nít liệt nhược, đờn bà mắt máu, có huyết bạch, có chứa, những kẻ hao tổn tinh thần hễ nống rượu nầy vào thì mạnh mẽ lắm liệt, de thật đó nên, tinh thần trán kiện.

Giá mỗi ve là ba đồng bạc.

Lọ trữ bán tại tiệm thuốc Tây ở *đường Marin số 190, Cholon.*

Đặng *PHARMACIE FRANCO-CHINOISE 190, rue de Marins CHOLON.*

NHÀ CHỤP HÌNH

PHOTO STUDIO

mới tiếp đặng nhiều cái máy chụp hình hiệu : **GAUMONT, RICHARD, LEROY, MONOBLOC, KOAK,**

Mới mình hãng mấy thay mặt ở tại Đông-pháp cho **Goerg. Fournier, Simon, Beny, Thagee. Francevillie, Bellieni, Noel, Courvoisier, Bristallos,** vân vân. Các thứ **Celluloses Planchon.** vân vân.

Máy chụp hình từ 2 $ 95.
Đồ phụ-tùng cần dùng đã từ 5 $ 90.

Ông đóm để coi hát và để xem cảnh đồng của **FOURNIER.**

PHOTO STUDIO
gần nhà hàng Continental.
SAIGON.

店師首號金源基興國

Lời rao

Nay tôi xin cho các Ông các Bà cũng rõ: Tại bổn tôi ở bên Âu-châu mới qua những hột thủy-xoàn nước trắng xanh, và cũng có các thứ đồ Nữ-trang bằng vàng bằng kiểu mới đã thời lại có nhận hột-xoàn lớn nhỏ cùng làm thiệt khéo lắm.

Các nữ (Thiết Tây), *cũng có một giờ qua thứ đồng-hồ treo lớn nhỏ, và chẩu trái quít cần máy mới thì thiệt tốt, và chẩu có để 15 hột nhoi đi đứng, (36 Rubis) hiệu :*

« CYMA »

Giá bán nhẹ hơn các tiệm khác như chư quí khách muốn mua đồ chi, xin tới tiệm tôi thì tôi sẽ hết lòng tiếp rước.

Tiệm thợ bạc
KYYUN
n. 175, Rue Catinat SAIGON.

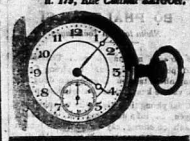

LÃNH VÀ BÁN ĐỒ THÊU

Lãnh những đồ : Quang, hôn, tang tế; đồ thờ trong đình : Tàng, điêm, tiền-bàn và làm đồ theo trong bạn-hát : Giáp, mũng, tàng, cờ, mảng vân vân. Những món đồ đời làm dây, hoặc nỉ, hoặc kiểu tiến, đồ mão, đàn phơi, dâu giật cũng không phai màu. Đồ tôi bán thiệt giá, không nói lên, không nói xuống, đặng tiện cho quí khách khỏi thất công trở.

Ở Cho-lớn cũng có tiệm Hiệp-Tân số 82, đường Canton song tôi muốn cho tiện đường cho quí khách, nên lập thêm một tiệm nữa ở đường Espagne số 176 Saigon, bên tay trái thì Cân-long-Giang khách-sạng, bên tay mặt thì Lục-tỉnh khách-sạng, hiệp tiệm tôi là Quảng-phú-Hòa kính cáo.

LỜI RAO

Tôi đứng tên dưới nầy là Phan-thị-Thơ đàn-bà góa của Trương-lợi-Trinh (kêu là Châu-Ẩn) ở tại Thốt-nốt làng Thạnh-hòa Trung-nhứt, tổng Định-mỹ, tỉnh Long-xuyên.

Nguyên vợ chồng tôi có điền thổ và gia sản của tên chồng tôi và tôi đứng bổ. Nhưng mà có 4 đứa con là: 1° Trương-thị-Liêng (Kim-Liêng) 2° Trương-Quang (kêu Tài-Quang) 3° Trương-Thành (kêu Tài-Sâu) 4° Trương-Tường (kêu Tài-Xên) chúng nó không giữ bổn phận, lo chơi bời phá hư sự nghiệp. Vậy tôi làm lời rao nầy cho ai nấy rõ: Kẻo trong bốn tên con tôi đây có thiếu nợ của ai thì nó liệu trả lấy. Vì quyền thì bộ tôi sẵn còn về phần tôi coi quản. Nếu sau ai cho nó vay mượn bạc tiền, thì chẳng được liên can tới tôi.

Thốt-nốt Phan-thị-Thơ ký cáo
Trương-lợi-Trinh.

LỜI RAO

Tại Longhải mới cất hai cái nhà cho mướn gần villa "Bellevue, nhà cao cẩn 3 căng, ở dưới thì để xe-hơi và hòi. Trong nhà đã có đủ đồ, giường, nệm, ván, ghế, ly, chén, đĩa tây và annam, khăn bàn, ván vân đã hết.

Có đèn bougies, đèn carbure và đèn đầu liều để thứ, người mướn phải sắm bougies và carbure, chỗ cho mướn sẽ chỉnh đèn liều và chỉ đặng cho người mướn mà nấu ăn tự ý mình.

Giá mướn : 6 ngày đầu mỗi ngày 4 $ 00,
25 ngày kế mỗi ngày 3 $ 00
Còn như trọn tháng thì 90 $ 00.

Ai muốn mướn hoặc đến Long-hải hỏi người giữ nhà, hoặc đánh dây thép trước cho M. Pierre TIÉN, *Baria.*

Rượu mạnh hiệu **DEJEAN** đã thơm mà lại ngọt làm cho những tay thạo rượu đều thảy khen ngợi
Chỉ một mình hãng Denis Frères có bán mà thôi.

PHARMACIE PRINCIPALE

Tiệm thuốc Tây nầy dọn dẹp theo cách Văn-minh và lớn hơn hết trong Đông-Pháp nầy, lập ra từ năm 1856

Hồi trước của ông HOLBÉ và RENOUX nay đổi SOLIRENE phát hạng hạ-chỉ sư hội nghiệp

Ở Saigon, ngang nhà hát tây. Bán đủ thứ thuốc tây, tốt thượng hạng và giá rẻ hơn. Lọc-chất chắc quản-tử có cần dùng thuốc tây xin hãy viết thơ cho tiệm thuốc nầy mà mua, thì sẽ được vừa lòng.

Cuốn DƯỢC-TÁNH LƯỢC BIÊN đã xuất bản rồi, ai muốn xin, thì gửi thơ cho ông L. SOLIRENE, nghỉ sẽ gởi cho không.

Hài Đàm

Tiếng máy đánh chữ làm cho nảo động châu-thành

Trong cơn khói lửa có một châu-thành kia ở gần biển cả, thường tàu đỗ bình, rúng tàng vận tải hay bị lũ gian bắc bắt chim, vì có nhiều tay đỏ thám, tử về tuyên điện với cái máy nhỏ tí ty. Có một đêm kia ngoài đường đi ngang có ngựa, trong nhà im lặng như tờ, công tại một tên linh tuần cảnh bư thờ, nên sanh ra rối. Số là chàng va đi tuần đến càng phố lâu kia quanh quẩ, lồng tai nghe tiếng lốc-cốc cộc-cốc cộc-cốc, nên định chắc là tiếng máy vô-tuyến điện, bèn vội vàng đến cho cùng quan chợ, quan chef mới bèo với quan bá, quan ba nhứt diện cái 100 linh sáng ống liền hỏi, thân hành đến bảo cùng quan sáu, chừng nào vô khỏi đến vậy phá phố lâu kia mới, quan sáu tuổi đến trước cửa bổ lớn lên: Nhơn danh dân Đại-pháp chiếu theo luật nước, phải mở cửa. Khi cửa mở thì quan sáu đưa cây lục lâm, ngay mặt tên phạm thủ và nói: Phải ở tay lên và phải chỉ cái máy vô-tuyến điện để chỗ nào? Tên ấy nghe hỏi chưng hửng bèn thưa: Bẩm thưởng quan, tôi chánh là dân Đại-pháp, có 16 đâu mải quốc cho xinh cho-nghĩa nam dì xứ. Nguyên tôi mộ, ăn ái cũng một người tình nhân, nhưng người ấy thường nghề đánh máy chữ, bởi lòng tôi muốn cho tình nhân vui dạ, nên tôi mua một cái máy đánh chữ cho, đặng làm ký niệm, và tôi thề coi máy tôi hay là máy xấu, như thường quan nghi ngờ xin hãy bước tới xem cho tăng chơn giã. Quan sáu thấy rõ ràng là cái máy đánh chữ, các quan lấy mắt nhìn nhau, chẳng biết sao, quan sáu mới niềm nở vái lời về sự lầm lạc, cáo từ ra về; quan sáu ngó quan ba, quan ba trở nhìn quan chef, quan chef 15 mắt với tên linh tuần thành, làm cho lên nấy mặt mày xanh lét, mà phóc ơn trên kỷ xét, là hân có đi tuần thành, lận tâm bảo quốc, vì mới lối ấn thử nhứt nên hì xì tỏ chẳng. — Hà hồn.

Kim dit Vàng.

德記家利晶漢寶齋
DƯƠNG-DIỆN

Marchand de Meubles

Rue Catinat 109-111-113

SAIGON

Tiệm tôi có bán các thứ giường đồng và giường sắt theo kiểu mới.

Bàn-Ghế đủ thứ và tủ có kiến cùng đá cẩm-thạch theo kiểu kim thời.

** Xin quí ông, quí bà sẵn lòng đến tiệm tôi xem thử.*

Đây cũng có bán các thứ kiểu hàng bàn-ghế thiệt hiệu (Thonet).

GALERIE DES ARTS DU TONKIN

畫 行

PHÙNG-VĂN-XUÂN

13, rue Paul Blanchy, 13

SAIGON

Kính trình chư quí ông quí bà đặng rõ biệu tôi có bán đồ đồng, đồ sơn, đồ chạm, đồ thêu, đồ ren, nón casques bằng lông, liễn treo tủ salon nghỉ chơi cho và chạm làm theo kiểu kim thời rất tỉ mỉ xảo. Xin mời quí ông quí bà đạo chơi ghé tiệm tôi xem muốn mua hoặc đặt, thì biện tiệm sẵn đó có cô kiểu và hồi lòng tiếp rước.

Chủ nhân: PHÙNG-VĂN-XUÂN.
Cho bạch

THƠI ĐÀM

Cô ba. — Cha chả cái quần lãnh của cô may ở đâu mà tốt dữ vậy, thiệt đen và mướt quá.

Cô ba. — Vậy chớ cô có chịu biết chỗ đặt may 2 lần ba năm rồi mà cái hàng của một người Annam mình lập ra, đặt lãnh, tốt hơn lãnh tàu và lãnh bắc nhiều lắm. Bữa nào cô rảnh đi với tôi mua thử một cái quần lãnh thì cô sẽ tin lời tôi nói chẳng sai chút nào.

Cô ba. — Bữa nào rảnh tôi sẽ đi với cô mà chừng nào cô đi cho tôi đi mua mấy cái đồ nữa, nhứt là dịp cái quần lãnh tàu tôi mới mua cho ba bà trở ở nhà nó đi tương hết.

Cô tư. — Nếu cô thiệt cần có việc ra nhà giấy xe lửa nhờ đường mà công đi tới Cholon kho hỏi thăm cái hãng của ông Lê-phát-Vinh ở đâu thì ai ai cũng đều biết.

Hãng dệt máy LÊ-PHÁT-VINH
Quai de Belgique Caukho (Saigon)

HÃNG CAO-SU TẠI CẦU-KHO

LỜI RAO

Cho mấy chú có xe kéo cho mướn

Nên dùng thứ Cao-su pneus C.C.M. cho xe mình.

Vỏ (enveloppes) hạng nhứt, một cặp 9 đồng ; Ruột (chambres à air) 2$60 một cặp.

Tại Hãng nấu Cao-su, ở đường Douaumont Saigon.

XIN LƯU Ý !!!

Hỏi người Saigon

Chúng tôi có một tôi phải mà khuyên cho tốn trước khi cần tôi đi mua đồ dùng trong xứ Đức tốt và trong thế thì năm tây. Ấy là trước khi cho tôi đi mua đồ sớm hãy nhớ đến viếng tiệm BỐC-THUẬN mới bởi tại đường Catinat SAIGON ở đó có bán nhiều món thường hiệu hơn hết mà giá cả lại hạ hơn các nơi khác. Có các món đồ bằng bạc, đồ bằng nhôm, đồ thêu thùa, ren, đồ bằng nỉ, đồ bằng sành, đồ kiểu bằng đồng đỏ, lư-hương vân vân. Đồ bằng mây trúc xã bằng gỗ, thứ gì cần dùng tại đó không tỷ, chỉ chuyên về chỉ khác phải hơn.

Ở các tỉnh nếu ai mua thì gởi cách viếc vật giao ngân : *(Contre Remboursement).*

Làm kỷ cang, nhiều đồ đành đây thép : CHAUVIN SAIGON.

— RA VỚ THƯỜNG THÁ

TIỆM BÁN HÀNG RẺ VÀ TỐT

TIỆM

WASSIAMULL ASSOMULL & Cie

TẠI SAIGON : 26, rue Catinat :

TẠI CHOLON : 158, rue des Marins

Xin qui Ông, quí Bà cảng các Cô, khi nào đi Saigon và Cholon, hãy ghé thăm tôi chơi cho biết — Hàng đủ kiểu, rất tốt mà giá rẻ — Chúng tôi lấy làm hân-hạnh mà rước quí khách.

ĐÌNH BỒN.

CÁC NHÀ CHO MƯỚN XE KÉO NÊU MUỐN CẦN KIỆM THÌ NÊN DÙNG MỘT THỨ VỎ XE-KÉO

BERGOUGNAN

MÀ THÔI

Dùng thứ VỎ XE của tôi rồi Chư-tôn mới thấy rõ rằng nó TỐT HƠN các thứ VỎ XE hiệu khác

CÓ MUA THÌ XIN GỞI THƠ CHO :

La Maison L. DESMARQUOY & Cie

61, Rue Pellerin, SAIGON

Ở đó cũng có bán VỎ XE-HƠI, VỎ XE-MÁY, XE MÁY-HƠI và Bandages đầy đủ cho XE HƠI CHỞ ĐỒ.

CÁC MÓN HÀNG HÓA CỦA HÃNG NÀY LÀ CỦA LANGSA LÀM VÀ THỨ THIỆT TỐT.

Pensionnat

HUYNH-CONG-PHAT

19-33, Boulevard Kitchener, SAIGON

Nghỉ lễ tết Annam

Ngày bãi trường : Chúa nhựt 28 Janvier 1923, ngày 12 tháng chạp Annam.

Ngày tựu trường : 7 giờ sớm mai ngày thứ sáu 2 Mars 1923, nhằm ngày rằm tháng giêng Annam.

Nota : Trường có lập lớp 1re année (cycle complémentaire), dạy từ ngày 15 Août 1922.

Học trò cũ, xin nhớ tựu cho đúng ngày.

Học trò mới, xin gởi thơ dặn chỗ trước.

L'PLUS VASTE ET LA MIEUX ORGANISEE DE L'INDOCHINE

PHARMACIE PRINCIPALE

L. SOLIRENE

SPECIALITES PHARMACEUTIQUES

PANSEMENTS

CARBURATEURS

PRODUITS CHIMIQUES

PHOTOGRAPHIE

DROGUERIE

PARFUMERIE

ARTICLES DE CHASSE

SAIGON

MAISON DE PREMIER ORDRE

CHUYỆN ARAP

CHUYỆN MỘT NGÀN LẺ MỘT NGÀY

(Tiếp theo)

Tổng tăng xong rồi, vua lại bày ra cuộc lễ lớn mà ăn mừng việc thắng trận và luôn dịp mừng cho công-chúa đẹp duyên kim cải với ông thánh Ma-hô-mết. Hạ-thần muốn cho đêm ấn lễ mừng cuộc đám cưới của hạ-thần có chỉ đặt-biệt đặng làm cho dân sự càng kính trọng hạ-thần, nên hạ-thần mới đi mua một cây súng nhỏ, và mua nhiều thứ thuốc pháo, rồi trọn một ngày hạ-thần ở trong rừng mà lo lắm làm ra pháo bông. Chừng trời tối, hạ-thần chun vô rương bay tới kinh thành, hạ-thần ông thánh muốn làm cho nhơn dân biết rằng ổng rất linh thinh, nên đêm bảy canộc đám cưới của ổng, ổng làm ra một thứ lửa trời màu xanh rất đẹp và cũng có nhiều màu khác nữa cho nhơn dân thấy ổng rất hiển hích ; lại có nhiều người tin tưởng quá nên trong trí khôn 16 ra, làm cho như thấy rõ ràng trong bọn lửa có một ông già, đầu râu đen trắng, cưỡi và như giá ơn dân sự chia vui cuộc mừng của ổng.

Hạ-thần đi cũng trong thành, thấy chỗ thì chôm bọ, chỗ thì lò bảy, đều nói với nhau rằng thánh Ma-hô-mết làm ; hạ-thần càng nghe càng thêm vui thỏm. Trong lúc hạ-thần vui nghe những lời ca tụng của thần dân tại kinh thành, thì trong rừng cái rương của hạ-thần, ôi, cái rương rất quí báu của hạ-thần, bị một đám lửa lần đêm hôm, hạ-thần biết ý nên không thấy, đám lửa ấy nằm lọt vào cỉ ổ mấy, cháy lâu càng bén lên, thiên rụi cái rương của hạ-thần. Khi hạ-thần ở kinh thành trở về rừng thì duy thấy một đống tro tàng mà thôi. Một người cha khi trở về nhà xây thấy cửa con một bị chôm ngăn mất dạo, vì nằm thờ hoi hóp trên võng mấy, thì người cha ấy đau đớn nơi lòng, tưởng cũng chẳng bằng hạ-thần đau đớn ; khi thấy cái rương bị cháy ra một đống tro tàng như vậy. Hạ-thần tức tối và rên xiết thở than, tiếng ta oán động hết cả rừng, hạ-thần bứt dứt bứt rứt, xé áo xé quần, và không còn muốn sống chút nào hết.

Cái bịnh của hạ-thần đây là bịnh không phương trị lành nên hạ thần phải tịnh quyết một chước tày tiện, chước của hạ-thần tính là phải đi chỗ khác mà tầm kế sanh tồn. Bởi vậy đó nên ông thánh Ma-hô-mết phải chịu muốn sẵn ngàn thảm mà để cho vua Ba-ha-manh cùng công-chúa Si-rinh cứng muôn thảm ngàn sầu mà trông tin tức ông thánh Ma-hô-mết, song chẳng hiểu vì cớ nào ổng biệt tích như vậy. Hạ-thần bỏ rương ấy, mà đi bá ngày đường, xảy gặp một tốp người buôn bán đi bằng ngựa trở về quê quán là thành Kê-rô. Hạ-thần bèn theo bọn đó mà qua thành Kê-rô, rồi hạ-thần chuyên theo nghề dệt nầy mà nuôi hồ khẩu. Hạ-thần ở đó được vài năm, rồi hạ-thần lại qua thành La-mã, cũng chuyên một nghề ấy. Hạ-thần lấy làm vui, ôm ấp nghề nầy mà làm phương sanh thực, mà vui là bề ngoài đó thôi, chớ hạ-thần chẳng hề quên mấy ngày hạnh phúc của hạ-thần hồi trước. Thường đêm hạ-thần thường thấy công-chúa Si-rinh đứng một bên giường mà trách sao hạ-thần không đặng một lời phân tỏ. Hạ-thần không muốn thấy chiêm bao như vậy, hạ-thần muốn quên nàng cho rồi cho yên lòng hạ-thần, mà chẳng hề đặng, tấm tức lắm đêm làm cho hạ-thần ra một người vô phước hơn hết thảy !

Mấy lúc thuật hết chuyện ra rồi mới tiếp rằng : Muốn tâu bệ-hạ, tôi đây hạ-thần thuật lại cái duyên cớ nó làm cho hạ-thần ra người vô phước là như vậy đó. Hạ-thần tưởng rằng hạ-thần gặt vua Bi-ha-ma-ha-ma lắm hạ-thần là ông tổ-sư Ma-hô-mết đó là điều bổ-hạ không vừa lòng, hạ-thần vẫn biết thuật chuyện đó cho bệ-hạ nghe là điều rất vô lễ, mà trước hạ-thần đi tu nàng không đành nói, rồi bỏ hạ-thần vẳng ý bệ hạ ; vì bệ-hạ nói cho là lời thành ra tội, xin bệ-hạ xét việc thật thà cho hạ-thần mà dung tội phạm thượng cho hạ-thần.

(Sau sẽ tiếp theo).

HỘI NHÀ MÁY XAY LÚA VIỄN-ĐÔNG

(Rizeries d'Extrême-Orient)

Hội nặt danh vốn hùn 25 triệu quan tiền Langsa đều đóng tất số

Ở tại **SAIGON,** đường Belgique, môn bài số 15. — Nhà máy xay và kho trữ ở tại **CHOLON**

CÓ PHÒNG VIỆC RIÊNG LO VỀ CHUYỆN LÚA

MUA LÚA VÀ LÃNH BÁN LÚA — GIỮ MỀN TIỀN LÚA VÀ THẾ LÚA — CHỜ LÚA — LÃNH LÚA GỞI KHO

Trước khi bán lúa, xin hỏi bổn hiệu ; nếu vị điền-chủ nào mắc đi không đặng thì viết thơ cho bổn hiệu, bổn-hiệu sẽ đến viếng mà bàn luận. — *MUỐN HỎI CHI THÌ BỔN-HIỆU SẴN LÒNG CẮT NGHĨA CHO HẾT.*

Phòng việc ở ở tại đường Belgique, môn bài số 15.

CÓ ĐẶT HÀNG NGÀNH TẠI CẦNTHƠ — Và có lập chành mua lúa nơi các chỗ thị-tứ

SAIGON. — IMP. DE L'UNION — TIRAGE 3.500 EXEMPLAIRES — L'Administrateur Gérant : NGUYỄN-VĂN-CỦA

Tirage - 3225 ex
Saigon le 1-2-1923